naar verschillende samenkomsten, waar Christelijke kerken in het algemeen of Gereformeerde in het bijzonder te zamen komen. Weet men in het buitenland, dat zulk een vereeniging bestaat, dan heeft men een adres, waaraan men zich wenden kan. En dan zal men wel niet al te strak vasthouden aan den eisch, dat alleen bepaalde door de kerken afgevaardigde deputaten zitting mogen nemen.

We zouden deze gedachte wel ter overweging willen aanbevelen. Bereikt kon worden op deze wijze, dat ook onzerzijds een woord zou worden gesproken, waar de taal van het Gereformeerde Nederland behoort te worden vernomen. En toch gaan onze kerken geen verband aan, dat ze krachtens haar karakter moeilijk kunnen zoeken.

Het blijkt ook al weer hier, dat de menschen, die geen tijd hebben om de ontwikkeling der dingen langs de lijn van het gereformeerde kerkelijk-institutaire leven af te wachten en die ook met het vraagstuk van het internationale leven en de internationale liefde der christenen onderling, zóó lang sollen en spelen en smijten tot zij er een doekje voor het bloeden, ik bedoel, een fijnklinkend argument voor hun desertie van de kerk uit gefabriceerd hebben, ongelijk hebben. Laat men de kerk en het instituut los, dan zullen ook de kerken zelf niet veel kunnen beginnen, en haar invloed is meer een fictie; alles loopt dan meer over de schijf van een paar personen, die zelf op eigen initiatief gaan en eigen persoonlijk inzicht gaan propageeren naar buiten. Maar als men de kerk laat optreden op eigen manier, dan kan er wat gebeuren; en wie geen tijd heeft, om de kerk zich te laten ontwikkelen, die wil de gemeenschap haastiger bakeren dan zijn eigen lieve persoonheidje, toen het vleeschelijk en ziel-ig nog in de luren lei. Er zijn er heel wat van die langzaamgebakerde maar heethakerende naturen tegenwoordig.

K. S.

BOEKBESPREKING.

Het Diaconaal Correspondentieblad van Augustus dischtt als hoofdgerecht op het „Verslag der Provinciale Diaconale Conferentie der Geref. Kerken in Zuid-Holland", gehouden te Leiden op Woensdag 27 Mei 1925.

Het Gereformeerd Theologisch Tijdschrift van Augustus bevat uitsluitend „Recensiën".

Cijfers en Feiten gunt zich geen vakantie. Ook nu is de inhoud weer rijk en belangrijk. Het biedt een prachtige persschouw op politiek en sociaal gebied. De gehouden verkiezing maakt het Augustus-nummer dubbel interessant.

HEPP.

„Aesthetisch" of „Puriteinsch", door Dr J. Wille.
Amsterdam — H. A. van Bottenburg.

Bij de aanvaarding van zijn hoogleeraarschap in de Nederlandsche Taal en Letterkunde aan de Vrije Universiteit, orcerde Dr J. Wille over bovenstaand belangrijk onderwerp, belangrijk, omdat de quaestie, waar het hier om gaat, tegenwoordig weer algemeene belangstelling heeft en omdat een wetenschappelijke èn principiëele voorlichting dienaangaande alleszins noodig is. Nu kon Dr Wille in den beperkten tijd, dien hij voor het uitspreken van zijn oratie beschikbaar had, natuurlijk niet de quaestie in haar vollen omvang behandelen. Daarom bepaalde hij zich tot een kritisch onderzoek van de historische bijzonderheden daarbij betrokken, en tot een onderling verbinden van het desbetreffend feitenmateriaal. Dat de taak, die hij zich stelde, ook bij deze beperking groot en moeilijk was, zal ieder verstaan, die met dit vraagstuk zich heeft beziggehouden. De wijze echter waarop Dr Wille zich van die taak gekweten heeft, verdient alle lof. Kort en zakelijk, maar vooral principiëel, geeft hij de resultaten, die een historisch onderzoek van de quaestie oplevert, in de bespreking eerst van eenige moderne Duitsche theorieën, daarna van de toepassing daarvan op Engelsche literaire toestanden der 17e en 18e eeuw, vervolgens van het ontstaan en het daarmee samenhangend karakter van onze Nederlandsche literatuurgeschiedenis en eindelijk van de wezenlijke verhouding der Nederlandsche Gereformeerden tot de letteren, inzonderheid in onze gouden eeuw.

We zijn Dr Wille dankbaar voor deze studie, die niet slechts inzicht geeft in historische ontwikkeling, maar ook allerlei dwaalbegrip omtrent puritanistische „kulturfeindlichkeit" met de feiten weerlegt en daartegenover de juiste verhoudingen aangeeft. En, waar hij met het geven van voorlichting op dit gewichtige punt een aanvang heeft gemaakt, hebben we goede hoop, dat we daarover meerdere publicaties van zijn hand zullen mogen ontvangen.

Ter aankondiging ontvingen we een prospectus van Gezelle Meerburg's Scheurkalender, dat, naar een teekening van Harold Copping, als schild weergeeft de ontmoeting van Jezus met de Samaritaansche vrouw, en als premieboek in uitzicht stelt „Het Eene Noodige" door A. L. Lantzberg.

C. T.

KERKNIEUWS.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Beroepen te:

Abcoude: M. Post te Bunschoten-Spakenburg.
Batavia: J. Wymenga te Charlois.
Bedum: H. de Bruijn te Nieuwendijk.
Burum: J. J. Bouwman te Urk.
Duurswoude: H. Steen te Zoutkamp.
Elburg: J. Krüger te Delden.
Giesen-Oud- en -Nieuwkerk: cand. Th. Delleman te Den Bosch.
's-Graveland: R. de Jager te Nunspeet.
Kollum: D. Ringnalda Jr te IJmuiden.
Oldeboorn: cand. A. H. Piersma te Leeuwarden.
St.-Laurens: cand. A. de Koning te Nieuwerbrug a. d. Rijn.
Tzummarum: cand. C. Sturm te IJsselstein.

Aangenomen naar:

Niezijl: J. Meijer te Houwerzijl.

Bedankt voor:

Oud-Vossemeer: J. Hettinga, te Wijchel en Balk.
Raard en Strijen: H. Brinkman te Harmelen.

Intrede te:

Grijpskerk: J. Bosch. Tekst 1 Cor. 4:1 en 2.
H.-I. Ambacht: W. F. C. v. Helsdingen. Tekst Hand. 3:6.
Reeuwijk-Sluipwijk: cand. J. C. Houtzagers. Tekst Joh. 3: 29 en 30.

Neemt beroep in overweging. De heer Th. Delleman, theol. cand., die in Januari als hulpprediker te Alphen aan den Rijn zou optreden, is, op zijn verzoek, door den Kerkeraad daarvan ontheven. Hij stelt zich vanaf heden beroepbaar en zal gaarne een eventueel beroep uit de Geref. Kerken in overweging nemen. Zijn adres is: Muntelstraat 10, Den Bosch.

— De heer H. Versluys, theol. cand. te Klundert, neemt gaarne een eventueel beroep uit de Geref. Kerken in overweging.

Kerkgebouwen. Te Enter bestaan plannen tot den bouw van een nieuw kerkgebouw vanwege de Geref. Kerk.

— Te Ommen wil men komen tot den bouw eener nieuwe Geref. Kerk, waarvoor f 60.000 noodig is.

— Te Oosterbeek werdt het nieuwe kerkgebouw der Geref. Kerk in November in gebruik genomen.

Emeritaat. Door Ds A. van Andel, pred. bij de Geref. Kerk te Hilversum is aan den kerkeraad aldaar het voornemen te kennen gegeven om tegen 1 Jan. 1926 bij de Classis Amsterdam wegens zijn wankele gezondheid eervol emeritaat aan te vragen.

CHR. GEREFORMEERDE KERK.

Tweetal te:

Vlaardingen: J. de Bruin te Maassluis en P. J. de Bruin te Veenendaal.

Bedankt voor:

Woerden: J. A. Riekel te Maarssen.

Afscheid van:

's-Gravendeel: K. Zuidersma. Tekst Hebr. 13:20 en 21.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Tweetal te:

Borssele: H. Kieviet Jzn te Veenendaal en A. Verhagen te Middelburg.
Rotterdam: J. Fraanje te Barneveld en G. H. Kersten te Terseke.

Afscheid van:

Vlaardingen: A. de Blois. Tekst Pred. 12:13 en 14.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Peperga-Bleedijke (toez.): cand. W. Tj. Klumper te Epe.

Aangenomen naar:

Hoogeveen (vac.-R. Steenbeek): J. Kat te Vlaardingen.
Langweer (toez.): M. E. v. d. Veen te Opende.
Tjerkgaast c.a.: C. Sundermeijer te Ritthem.
Vaarsen: A. F. P. Pop te Nijkerk.
Woldendorp (toez.): J. T. Huisman te Den Andel.

Bedankt voor:

Amsterdam (vac.-J. J. Stam): J. C. Koningsberger te Blokzijl.
Oudewater (vac.-M. Buiskool): G. Benes te Monster.
Rhenen: F. G. Hospers te Gouda.
Suawoude-Tietjerk: J. E. Klomp te Oldebroek.
Zegveld: J. C. van Apeldoorn te Voorthuizen.

Afscheid van:

Hattem: A. J. W. van Ingen. Tekst Deut. 33:27a.
Reitsum: C. A. Lingbeek. Tekst Hebr. 11:8.

Giften en legaten. Door den heer A. F. Philips te Eindhoven werd ter gelegenheid van het huwelijk zijner dochter f 1000 geschonken aan de Ned. Herv. Kerk en f 1000 aan de Geref. Kerk.

VRAAGT PRIJS EN ONTWERPEN!
GLAS-IN-LOOD VOOR KERKRAMEN BOUWWERKEN
GEHOUDIG EN GEBRAND-GESCHILDERD
RAAM. VENNOOTSCHAP G.S.V.
V/H L. JOH.S VAN DER MEULEN
LEEUWARDEN
GRACHTSWAL 97-99
ARTISTIEKE UITVOERING - VAKKUNDIGE BEDIENING
LAGE PRIJZEN - ALBUMS - AANSTEKLINGEN

NIEUWE BROCHURE
Dr GEELKERKEN
3e DRUK HEDEN VERSCHENEN.
Van de 1e brochure raakt de 7e druk uitverkocht. Beide brochures zijn bij elken boekhandelaar door ons geheele land verkrijgbaar.
Uitgave W. TEN HAVE, Amsterdam.
Ds SCHILDER schreef in De Bazuin van 28 Aug.: Het loopt hier niet alleen over Dr G., maar in wijderen zin over de rechtspositie van alle Geref. predikanten.

N.V. „REFORM"
Dir. E. BOERMA
Groningen Amsterdam
Heerestraat 58 Rokin 70
Dames en Heeren-kleedermakerij
Coupeurs door het geheele land te ontbieden

GLAS IN LOOD.
Geschilderd en gebrand Glas.
J. BROERE - ROTTERDAM
Opgericht 1896
DIJKSTRAAT 115—117—119
Telefoon 2407.

Gratis-verspreiding van „DE REFORMATIE"
Voor GRATIS-VERSPREIDING van lectuur aan Hollandsche patiënten in binnen- en buitenlandsche Ziekenhuizen, en Sanatoria, houdt de Leider van het Muziek-Ensemble ten behoeve van Ziekenhuizen,
J. P. C. MEEUWSE
VLIETSTRAAT 2 TE AMSTERDAM
zich gaarne aanbevolen voor gelezen exemplaren van „DE REFORMATIE".
300 INRICHTINGEN STAAN OP DE LIJST.

DISSERTATIE
Wie een Dissertatie wil laten drukken, verzuime niet model en prijs aan te vragen ter drukkerij van
OOSTERBAAN & LE COINTRE
GOES

GEEN ADVERTENTIE
in „DE REFORMATIE" blijft zonder resultaat, omdat zij door DUIZENDEN wordt gelezen!!

BOEK- EN HANDELSDRUKKERIJ
OOSTERBAAN & LE COINTRE
Telefoon No. 58
GOES
Tel.-Adres: OOSTERBAAN
LIDMATENBOEKEN
DISSERTATIËN
PRIJSCOURANTEN
CIRCULAIRES
BRIEFPAPIER
NOTA's
ENVELOPPEN
LABELS
AANDEELEN
OBLIGATIËN
BESTEKKEN
KLEURENDRUK
FIJNSTE CLICHEDRUK
ENZ. ENZ.
Vergeet niet, indien ge prijs stelt op NET DRUKWERK, onze adviezen in te winnen.
Vlugge levering - Concurreerende prijzen

„De Reformatie" is door zijn groote oplage HET blad voor FAMILIE-ADVERTENTIES. Onze Gereform. kringen plegen daarmede te rekenen.

OP DEN UITKIJK
heeft de beste medewerkers,
geeft per jaar evenveel lectuur als 21 boeken ieder van ruim honderd blz.,
geeft per jaar 400 mooie platen,
geeft in December een mooie kunstbijlage: een kleurenproductie naar fraai schilderij,
geeft artikelen op elk gebied en boeiende verhalen,
is door de Chr. pers als uitstrijd geprezen,
komt daarom voor Uw abonnement in aanmerking.
Begin 2e jaargang: Oct. a.s.
Verschijnt: 1en en 3den Zaterdag van iedere maand.
Prijs per kwartaal f 2.25
VRAAGT PROEFNUMMER
GEBR. ZOMER & KEUNING
WAGENINGEN